

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

MUBÂREK el-HUCURÂT SÛRESİ
(Tefsîrî Düz Metin)

***Rahmetin Kaynağı Olan ve Rahmetini Yaratmış Olduğu Bütün Varlıklara,
Aralarında Hiçbir Ayırım Gözetmeksizin Dağıtan ALLAH'ın ismiyle başlarım:***

BİSMİLLAHİRRAHMÂNİRRAHÎM

Siz ey Hakk Dîn'e îmân etmiş ve Hakk Dîn'e îmânlarının gereğince yaşamayı bir hayat tarzı ve ilkesi hâline getirmiş olanlar! Hangi donanıma sahip olursanız olun, kendi düşünce ve görüşlerinize ALLAH'ın ve rasûlünün bildirdikleri karşısında asla öncelik vermeyin! Ve ALLAH'ın mübârek Kur'ân'da bildirdiği bütün emir, kural, ölçü ve yasakların insanı, yaratılış amacı doğrultusunda yaşamasına zarar verebilecek her türlü tehlikeden korumak için koyduğunu idrâk edip ALLAH karşısında bir sorumluluk bilinci oluşturarak O'nun bildirdiği bütün emir, kural, ölçü ve yasaklara sadâkatle ve kesinlikle uymaya büyük bir titizlikle azmedin! Şu kesin bir gerçek ki, ALLAH herşeyi özüne nüfuz ederek, kesinlikle iştir ve herşeyi her zaman özüne nüfuz ederek mutlak bir bilgiyle bilir!

Siz ey Hakk Dîn'e îmân etmiş ve Hakk Dîn'e îmânlarının gereğince yaşamayı bir hayat tarzı ve ilkesi hâline getirmiş olanlar! Hangi donanıma sahip olursanız olun, kendi düşünce ve görüşlerinizi daha önemli ve değerli bularak Hz. Peygamber'in (ASVS) sahîh hadisleri ve sünneti konusunda asla ukalâlık etmeyin! Ve daha da ileri giderek Hz. Peygamber'in (ASVS) sahîh hadisleri ve sünneti konusunda düşünce ve inançlarınızı birbirinize öyle açıktan bağırıp-çağırma dile getirdiğiniz gibi bağırma-çağırma asla dile getirmeyin; bir başka deyişle, ona karşı (ASVS) saygısız bir tavır içinde asla olmayın! Yoksa kasıtlı olarak, bilerek-isteyerek yapıp-ettiğiniz ve değerli olduklarını zannettiğiniz bütün işleriniz, boşa gitmiş olur ALLAH katında ve siz bunun hiç farkına varmazsınız!

Şu kesin bir gerçek ki, ALLAH, Hz. Peygamber'in (ASVS) sahîh hadisleri ve sünneti karşısında hadlerini bilenlerin kalblerini, ALLAH karşısında bir sorumluluk bilinci oluşturarak, bu sorumluluk bilincini taşımanın gereklerini yerine getirmeye büyük bir titizlikle azmediş konusunda imtihan eder! Onlar için ALLAH'ın rahmetiyle sarmalanıp azâba uğramaktan bir korunuş ve andolsun ki, bu davranışlarının karşılığı olarak elde edecekleri muazzam bir kazanç var!

Şu kesin bir gerçek ki, Hz. Peygamber'in (ASVS) sahîh hadislerini ve sünnetini iyi ve doğru anlayıp içselleştirerek, onlardan alabildiğine yararlanmak yerine "arkadan dolanma"yı tercih edenlerin çoğu, tıpkı onu (ASVS), evini meydana getiren odaların arkasından çağırarak küstah bir kabalık sergileyenler gibi, asla akıllarını kullanmıyor! Andolsun ki, Hz. Peygamber (ASVS) ashâbının sorularını cevaplar, sorunlarına çözümler öğretirdi. Ne var ki bunu, doğru ve uygun bulunduğu bir zamanda ve ortamda yapardı. İstedikleri cevâbın, bekledikleri çözümün, istedikleri zaman ve istedikleri şekilde verilmesi konusunda küstah bir kabalık içinde aceleci bir tavır sergileyenler, böyle davranmak yerine sabretselardı, yâni, Hakk Dîn'in emrettiği tavrı titizlikle korusalardı, bu o kimseler için kesinlikle çok daha hayırlı olurdu! Hz. Peygamber'in (ASVS) çeşitli konularda verdiği cevaplar ve ürettiği çözümler, bugün onun (ASVS) sahîh hadislerinde ve sünnetinde yaşamaya devam etmektedir ve o Son

Saat gelinceye kadar da devam edecektir. Hz. Peygamber'in (ASVS) vefâtından sonra, mü'min müslümanlara düşen, onun (ASVS) sahîh hadîslerini ve sünnetini iyi ve doğru anlayıp içselleştirebilmektir. Bunun için de, Hz.

Peygamber'in (ASVS) sahîh hadîslerini ve sünnetini, onları sanki bizzât o (ASVS) yanımıza gelip de öğretiyormuşçasına, üzerlerinde düşünerek öğrenmek ve uygulamak konusunda Hakk Dîn'in emrettiği tavrı titizlikle korursak, bu bizim için kesinlikle çok daha hayırlı olacaktır!

Bu konuda düştükleri hatâyı düzeltmek isteyenler bilsin ki, ALLAH kulunu rahmetiyle sarmalayıp azâba uğramaktan korur ve rahmetini yaratmış olduğu bütün varlıklara, aralarında hiçbir ayırım gözetmeksizin dağıtır!

Siz ey Hakk Dîn'e îmân etmiş ve Hakk Dîn'e îmânlarının gereğince yaşamayı bir hayat tarzı ve ilkesi hâline getirmiş olanlar! Eğer bir fâsık yâni, Hakk Dîn'in emir, kural ve ölçülerini kabûl ettiğini söylediği hâlde bunların bir kısmını ya da tamamını hayatına geçirmeyi ihmâl ve/veya gözardı ettiği için yoldan çıkıp çok yalan söyleyen, Hakk Dîn'in günah olarak bildirdiklerini açıktan işleyen ve ALLAH'tan hiç utanmayan biri, size "*bilinmesi mutlaka gereken, çok önemli, kaynağı itibâriyle kesinlikle doğru*" olduğunu iddia ettiği bir haberle gelirse, o haberin doğruluğuna, onu muhakemenizi kullanarak açıkça kavramadan ve iyice araştırmadan sakın inanmayın! Yoksa bir topluluğa ya da topluma karşı câhilce bir davranış sergileyerek, onlara zarar verici bir kötülükte bulunursunuz! Sabahın ilk saatlerinde uyuyakalmışçasına kasıtlı olmayarak, bilmeden-istemeden yapıp-ettiğiniz bu zarar verici kötülüğü farketmediğiniz zaman da artık düzeltilmesi, geri döndürülmesi imkânsız olan bu durumdan dolayı kedere düşüp, pişmanlık duyarsınız ama, iş işten geçmiş olur!

Ve andolsun, ALLAH'ın Elçisinin, Hz. Peygamber'in (ASVS) sahîh hadîsleri ve sünnetiyle içinizde ve aranızda yaşıyor olduğunu bilin! Eğer o (ASVS) verdiği hükümlerin, aldığımız kararların ve bunlar doğrultusunda gerçekleştirdiğiniz işlerinizin-uğraşlarınızın çoğunda size itaat etseydi, kesinlikle içinden çıkılması imkânsız çok büyük sıkıntılara düşerdimiz! Hz. Peygamber'in (ASVS) vefâtından sonra, o Son Saat gelinceye kadar verdiği hükümlerde, aldığımız kararlarda ve bunlar doğrultusunda gerçekleştirdiğiniz işlerde-uğraşlarda, onun (ASVS) sahîh hadîslerine ve sünnetine uymak yerine, kendi görüşlerinizi tercih ederseniz, kesinlikle içinden çıkılması imkânsız çok büyük sıkıntılara düşersiniz!

Ama ALLAH size Hakk Dîn'e îmânı sevdirdi ve onunla "akıl ve mâneviyyât merkezi" kalblerinizin içini süsledi! Ve böylece, sizi küfürden yâni, Hakk ve Hakikat'i bildikleri hâlde onu, üzerini örtmek sûretiyle hem kendilerinden hem de başkalarından gizleyerek, Hakk ve Hakikat'in inkârına yol açma gayretinden ve fâsıklıktan yâni, Hakk Dîn'in emir, kural ve ölçülerini kabûl edildiği söylenmesine rağmen, bunların bir kısmını ya da tamamını hayata geçirmek ihmâl ve/veya gözardı edildiği için yoldan çıkıp çok yalan söylemeye, Hakk Dîn'in günah olarak bildirdiklerini açıktan işlemeye ve ALLAH'tan hiç utanmamaya yol açan o sapkınlıktan ve ALLAH'a isyândan iyice tiksindirdi! Hakk Dîn'in ölçü, değer, emir, yasak ve kurallarının bildirip belirlediği doğru yönü izleyenler, işte bu İlâhî Nîmet'in kıymetini bilenlerdir!

Bu, ALLAH'ın size herhangi bir talebiniz olmaksızın ve özel bir çaba gösterilip hakk edilmeyi gerektirmeksizin fazladan bahşettiği, üstün kılıcı bir artı değer ve andolsun ki, bir nîmet, yâni bir hoşluk ve güzelliştir! Andolsun ki, ALLAH herşeyi her zaman özüne nüfuz ederek mutlak bir bilgiyle bilir ve doğru ile yanlısın hükmünü mutlak bir hikmetle koyar!

Eğer, Hakk Dîn'e îmân etmiş olan mü'minlerden aynı temel ilkeler etrafında birleşip hareket eden ama bazı ayrıntılarda farklı yaklaşımlara sahip olan iki kişi ve/veya topluluk savaşırsa, içine düştükleri çatışmaya yol açan ve esasa ilişkin olmayan yaklaşımları aslı zeminine oturtmak sûretiyle aralarında barışı/sulhu sağlayın ve ilişkilerini bu doğrultuda geliştirip daha iyi bir duruma getirin!

Ama o iki kişi ve/veya topluluktan biri diğerine, kendini üstün görmekten kaynaklanan aşırı bir taşkınlık içinde zorbalıklar sergilerse, artık kendini üstün görmekten kaynaklanan aşırı bir taşkınlık içinde zorbalıklar sergileyenlerle, onlar yeniden ALLAH'ın emrine dönünceye kadar savaşın! ALLAH'ın emrine yeniden dönerlerse, artık içine düştükleri çatışmaya yol açan ve esasa ilişkin olmayan yaklaşımları aslı zeminine oturtmak sûretiyle aralarında barışı sağlayın ve ilişkilerini bu doğrultuda geliştirip daha iyi bir duruma getirin ve bunu adâletle ve andolsun ki, adâleti apaçık, gözle görülebilir şekilde gerçekleştirerek yapın! Şu kesin bir gerçek ki, ALLAH, adâleti apaçık, gözle görülebilir şekilde gerçekleştirenleri sever!

Şu kesin bir gerçek ki, Hakk Dîn'e îmân etmiş olan mü'minler ancak kardeşler! Dolayısıyla, çatışmaya düşen iki kardeşinizin arasında içine düştükleri çatışmaya yol açan ve esasa ilişkin olmayan yaklaşımları aslı zeminine oturtmak sûretiyle barışı/sulhu sağlayın ve aralarındaki ilişkiyi geliştirip daha iyi bir duruma getirin! Ve ALLAH'ın mubârek Kur'ân'da bildirdiği bütün emir, kural, ölçü ve yasakların insanı, yaratılış amacı doğrultusunda yaşamasına zarar verebilecek her türlü tehlikeden korumak için koyduğunu idrâk edip ALLAH karşısında bir sorumluluk bilinci oluşturarak, O'nun bildirdiği bütün emir, kural, ölçü ve yasaklara sadâkatle ve kesinlikle uymaya büyük bir titizlikle azmedin ki, ALLAH size merhamet etsin!

Siz ey Hakk Dîn'e îmân etmiş ve Hakk Dîn'e îmânlarının gereğince yaşamayı bir hayat tarzı ve ilkesi hâline getirmiş olanlar! Sizden bir erkekler topluluğu başka bir erkekler topluluğuyla asla alay etmesin! Çünkü onlar ALLAH katında sizden daha hayırlı olabilirler! Ve aynı şekilde kadınlar da asla alay etmesinler başka kadınlarla! Çünkü onlar da ALLAH katında onlardan daha hayırlı olabilirler! Ve andolsun, kendinizi ve/veya birbirinizi kusurlu gördüğünüzde asla kınamayın! Ve andolsun, birbirinize kötü, çirkin ve aşağılayıcı lakablarla asla hitâb etmeyin, birbirinize kötü, çirkin ve aşağılayıcı lakablar takmayın! Bir kişinin, Hakk Dîn'e îmân ettikten sonra Hakk Dîn'in emir, kural ve ölçülerini kabûl ettiğini söylediği hâlde bunların bir kısmını ya da tamamını hayatına geçirmeyi ihmâl ve/veya gözardı ettiği için yoldan çıkıp çok yalan söylemesi, Hakk Dîn'in günah olarak bildirdiklerini açıktan işlemesi ve ALLAH'tan hiç utanmaması, insanı aşağılanmış bir hâle getirip, tiksinti verici büyük sıkıntılara düşüren bir kötülüktür! Ve andolsun, tevbe etmeyenler yâni, ciddî bir özeleştiriye bulunup, günah işlemeyi en övgüye lâyık yolla terktmek konusunda kesin bir kararlılık ve gayret ortaya koyarak ALLAH'a yönelmeyenler, zâlimlerdir yâni, adâletsizlik yaparak insanlara her türlü baskıda ve eziyette bulunan, dolayısıyla da câhiliye karanlığının yaygınlaşmasına yol açanlardır!

Siz ey Hakk Dîn'e îmân etmiş ve Hakk Dîn'e îmânlarının gereğince yaşamayı bir hayat tarzı ve ilkesi hâline getirmiş olanlar! Bir belirtiden hareket ederek ulaştığınız bilgilerin ve/veya varsayımların çoğundan kaçının! Şu kesin bir gerçek ki, bir belirtiden hareket edilerek ulaşılan bilgilerin ve/veya varsayımların bir kısmı sevâbi geciktirip yavaşlatan eylemlerden meydâna gelen bir günahtır! Ve andolsun, asla birbirinizin gizli yönlerini araştırmayın! Ve andolsun, asla birbirinizi gizli gizli çekiştirip eleştirmeyin, işitmekten asla hoşlanmayacağı şeyleri birbirinizin arkasından söylemeyin! Çünkü bu, tıpkı vefât etmiş kardeşinin etini yemek gibi bir şeydir!

Kim sevebilir böyle bir şeyi? Üstelik bu tanımlama size tiksinti verdi, öyle değil mi! Artık, ALLAH'ın mübârek Kur'ân'da bildirdiği bütün emir, kural, ölçü ve yasakların insanı, yaratılış amacı doğrultusunda yaşamasına zarar verebilecek her türlü tehlikeden korumak için koyduğunu idrâk edip ALLAH karşısında bir sorumluluk bilinci oluşturarak O'nun bildirdiği bütün emir, kural, ölçü ve yasaklara sadâkatle ve kesinlikle uymaya büyük bir titizlikle azmedin! Şu kesin bir gerçek ki, ALLAH, tevbe eden yâni, ciddî bir özeleştiride bulunup, günah işlemeyi en övgüye lâyık yolla terk etmek konusunda kesin bir kararlılık ve gayret ortaya koyarak O'na yeniden yönelen kullarının bu davranışını/tevbelerini her zaman kabûl etmek sûretiyle onlara yeniden rahmetiyle döner-yönelir ve rahmetini yaratmış olduğu bütün varlıklara, aralarında hiçbir ayırım gözetmeksizin dağıtır!

Ey insanlar! Şu kesin bir gerçek ki, Biz sizi bir erkekten ve bir kadından tasarlayıp yarattık! Ve sizi aynı ortak atadan gelip, farklı özellikler taşıyan topluluklar ve aynı ortak ataya sahip olmasalar da, bir araya gelip birbirlerini kabûl eden topluluklar olarak vâd ettik ki, birbirinizi bunun üzerinde sebeplerini gözönüne alarak düşünmek sûretiyle tanıyasınız! Şu kesin bir gerçek ki, ALLAH katında değer, yücelik ve şeref bakımından en üstün olanınız, O'nun mübârek Kur'ân'da bildirdiği bütün emir, kural, ölçü ve yasakların insanı, yaratılış amacı doğrultusunda yaşamasına zarar verebilecek her türlü tehlikeden korumak için koyduğunu idrâk edip ALLAH karşısında bir sorumluluk bilinci oluşturarak, O'nun bildirdiği bütün emir, kural, ölçü ve yasaklara sadâkatle ve kesinlikle uymaya büyük bir titizlikle azmedeninizdir! Şu kesin bir gerçek ki, ALLAH herşeyi özüne nüfuz ederek, kesinlikle işitir ve herşeyi her zaman özüne nüfuz ederek mutlak bir bilgiyle bilir ve herşeyden tüm ayrıntılarıyla haberdârdır!

Çağdaş büyükşehirlerin öncelikle ve özellikle en iyi eğitim görmüş, en kültürlü, en varlıklı sâkinleri: “*Îmân ettik!*” derler. Sen onlara de ki: “*Hayır, henüz îmân etmediniz! Sizin: ‘Biz toplumun genel kabûlüne ya da menfaatlerimizin gereğine teslim olduk!’ demeniz daha doğrudur; çünkü Hakk Dîn’e îmân henüz akıl ve mânevîyyât merkezi olan kalblerinizin içine girmedi! Ama Hakk Dîn’e îmân gerçekten de kalblerinize yerleşirse ve siz bundan böyle ALLAH'a ve rasûlüne kayıtsız şartsız itaat ederseniz, kasıtlı olarak, bilerek-isteyerek yapıp-ettiğiniz ve değerli olduklarınızı zannettiğiniz şeylerden asla bir şey eksilmez! Şu kesin bir gerçek ki, ALLAH kulunu rahmetiyle sarmalayıp azâba uğramaktan korur ve rahmetini yaratmış olduğu bütün varlıklara, aralarında hiçbir ayırım gözetmeksizin dağıtır!*”

Şu kesin bir gerçek ki, hakîkî mü'minler ancak ALLAH'a ve rasûlüne îmân etmiş olup ve bu îmânlarının gereğince yaşamayı bir hayat tarzı ve ilkesi hâline getirmiş olanlardır! Bir kere îmân ettikten sonra da artık bu konuda hiçbir şübhe duymazlar, yâni Hakk ve Hakikat konusunda çelişkili düşüncelere kaptırmazlar kendilerini. Ve andolsun ki, maddî ve mânevî bütün imkânlarını, servet kapsamına giren herşeylerini ve canlarını sonuna kadar seferber ederek, ALLAH'ın rızasını kazanmaya götüren o kolaylıklarla dolu yolda üstün bir çaba sarfederler! İşte onlar sözü ile özü, îmânıyla eylemi birbiriyle çelişmeyen, güvenilir kimselerdir!

Ve yine çağdaş büyükşehirlerin öncelikle ve özellikle en iyi eğitim görmüş, en kültürlü, en varlıklı sâkinlerine de ki: *“Siz dininizi, din anlayışınızı ALLAH'a mı öğretmeye kalkıyorsunuz? Andolsun ki, ALLAH herşeyi, göklerde ve yerde her ne varsa hepsini, her zaman özüne nüfuz ederek mutlak bir bilgiyle bilir!”*

Çağdaş büyükşehirlerin öncelikle ve özellikle en iyi eğitim görmüş, en kültürlü, en varlıklı sâkinleri, şartlar öylesini gerektirdiği için teslim olmalarını, kendilerini müslüman olarak tanımlamalarını, sana çok şükredilmesi gereken ama ne kadar şükredilse bile yine de yetersiz kalınılacak kadar büyük, önemli ve değerli bir lütufta bulunmuş oldukları düşüncesiyle, hep senin başına kakarlar! Sen onlara de ki: *“Kendinizi müslüman olarak tanımlamanız, bana bulunulmuş ve çok şükredilmesi gereken ama ne kadar şükredilse bile yine de yetersiz kalınılacak kadar büyük, önemli ve değerli bir lütuf değildir! Hayır, tam tersi! ALLAH'ın size hakikî îmâna erişebilmeniz için, size o son derece nâzik, sevgi dolu ilâhî rehberliğini bahşetmesi, çok şükredilmesi gereken ama ne kadar şükredilse bile yine de yetersiz kalınılacak kadar büyük, önemli ve değerli bir lütuftur; tabî eğer siz sözü ile özü, îmânıyla eylemi birbiriyle çelişmeyen, güvenilir kimselerseniz!”*

Şu kesin bir gerçek ki, ALLAH, göklerin ve yerin insanın kavrayış ve bilgi sahibi olma imkânlarıyla elde edilmesi imkânsız olan ve onları aşan Hakîkatini özüne nüfuz ederek mutlak bir bilgiyle bilir! Ve andolsun ki, ALLAH kasıtlı olarak, bilerek-isteyerek yapıp-ettiğiniz herşeyi özüne nüfuz ederek, tüm ayrıntılarıyla göründü!